

1. "Suçlar insanın yüzünde görünseydi, ..." cümlesi "aynaya bakmaktan korkardık." şeklinde devam ederse insanın kendisiyle yüzleşmekten kaçındığı anlamı kazanır.

Cevap: B

2. "Bağışlamak" sözcüğü dizeye "affetmek" anlamı katmıştır. D seçeneğinde de bu anlamdadır. A ve C'de "bir malı ya da hakkı karşılık beklemeden vermek", B'de "Tanrı esirgesin" anlamındadır.

Cevap: D

3. Değerlendirme cümleleri yorum içeren, öznel taşıyan yargılardır. A seçeneği nesnel bir cümledir. B, C, D ise yorum içerir.

Cevap: A

4. Parçada insanın dünyayı kendi çevresi kadar algılamasının yanlış olduğu, insanın kendini geliştirerek dünyaya farklı ve geniş açılardan bakması gerektiği anlatılmaktadır. Parçada "toplumun değer yargıları"yla ilgili ifadeler yoktur.

Cevap: C

5. Yazar parçada "Yazarlığa neden son verdiniz?" sorusuna cevap vermiştir. Parçada geçen "amacım kalmamıştı, yazar kendini tekrarlamaz ve insanlarla kaynaşmayı seviyorum" sözlerinden bu anlamı çıkarabiliyoruz.

Cevap: B

6. "enine boyuna" ikilemesi cümleye "ayrıntılarıyla, tüm yönleriyle" anlamı katmıştır. C seçeneğindeki "uzun uzadıya" ikilemesi de aynı yargıyı ifade etmektedir.

Cevap: C

7. A, B, D seçeneklerinde olumsuz durumları yaşamının insanı geliştirdiği ve olumlu sonuçlara götürdüğü anlatılmaktadır. C seçeneği ise bunlardan farklıdır.

Cevap: C

8. "açık" sözcüğü A seçeneğinde "ortada, belli" anlamındadır. B, C, D seçeneklerinde ise "kapalı olmayan" anlamındadır.

Cevap: A

9. Örnek cümlede insanın her koşulda aklıyla hareket etmesi anlatılıyor. A, C, D seçenekleri de aklın duyguların önüne geçmesini anlatan atasözleridir. B'deki atasözü ise akılla ilgili bir anlam taşımamaktadır.

Cevap: B

10. A seçeneği "O, evini hatta yurdunu terk etti.", B "Hayatta bütün zorluklara göğüs gerdim." D "Korkunçluk Türklere özgü bir davranıştır." şeklinde düzeltilmelidir. C'de anlatım bozukluğu yoktur.

Cevap: C

11. Cümlede "Enerji tasarrufu amacıyla yaz saati uygulamasına dün başlandı." şeklinde düzeltilmesi gerekir.

Cevap: B

12. Parçada geçen "Azla yetinmezler." cümlesinden A'ya, "Gerçekler sınırlı gelir onlara." cümlesinden B'ye, "Uçmak, aşmak isterler." cümlesinden D'ye ulaşılabilir. Ancak gerçekleri görmezden geldiklerine dair bir ifade yok.

Cevap: C

13. Cümlede başarının elde edilmesi süre ya da çok çalışmaya bağlanmamıştır. Bunun için D'ye ulaşamayız. Başarı için esas alınanlar sayı, kalite, verimlilik ve sonuçtur.

Cevap: D

14. A seçeneğinde "pencere" sözcüğü "bakış, tarz" anlamında soyuttur. Diğer seçeneklerde somut anlamlıdır.

Cevap: A

15. "kimseye hor bakma" sözünden A'ya, "yıkılmak için çok düşün" sözünden B'ye, "halkı yorma kendini yor" sözünden C'ye ulaşılabilir. Ancak dizelerde iş birliği anlamı yoktur.

Cevap: D

16. A, C, D seçeneklerinde virgül kaldırılırsa anlam değişir. A'da meydanın kalabalık olduğu, C'de elbiselerin çocuklara ait olduğu, D'de de insanların zavallı olduğu anlamları oluşur.

Cevap: B

17. Parçada övmenin çocuğun özgür düşünmesinde etkili olduğu, çocuğun azarlamadan överek eğitilmesinin doğru olacağı, aksi durumun ise çocuğun geleceğini karartmak olduğu anlatıldığı için A, B, C seçeneğine ulaşılabilir. Parçada çocuğun ilk bilgiyi nerden aldığına dair bir ifade yoktur.

Cevap: D

18. "koyu" sözcüğü I. cümlede "aşırı", III. cümlede "derin" olarak mecaz anlamlıdır. II. cümlede "yoğun", IV. cümlede "karaya çalan renk" anlamında gerçek anlamlıdır.

Cevap: C

19. "ne" sözcüğü 1.-3. cümlelere "niçin" anlamı katmıştır.

Cevap: A

20. A seçeneğinde "az", eylemin miktarını verdiği için belirteç, B, C, D seçeneklerinde adı nitelediği için ön addır. (az yemek, az zaman, az yazı)

Cevap: A

21. "ayakları yere değmezdi." sözü "sevinci gösterdiği için cümle bu sözle devam ettirilmelidir. "hop oturup hop kalkmak" heyecan, "küplere binmek" kızgınlık, "tüyleri diken diken olmak" nefret ya da korku bildirir.

Cevap: A

22. Şair dizelerdeki ifadesine göre huyu değişmediği için, bulunduğu durumdan huzursuzdur. (A) Annesinde teselli ve avunma istemektedir. (B) Günler geçmesine karşın duyguları ve huyu aynı kalmıştır. (C) Ancak şairin yalnızlığı istediğine dair bir yargı yoktur.

Cevap: D

23. Parçada denizin maviliğini aynen aktardığı için şiiri bırakmasını istemesinin nedeni şairin yaratıcılığını kullanmamasıdır. (B) Ressamdan denizi farklı bir şekilde anlatmasını istemesi üslubu öne çıkarmaktadır. (C) Ressamdan dalgaların sesini tasvir etmesini istemesi ise imkânsız istemektir. (D)

Cevap: A

24. Dilek kipi "-se şart, -e istek, -meli gereklilik" şeklindedir. Emir kipinin eki yoktur. A, B, D seçenekleri haber kipi, C seçeneği dilek kipidir.

Cevap: C

25. “Akıcılık” bir dilin rahatça kullanılabilmesi, “zenginlik” çok sözcüğe ve buna bağlı anlamlara sahip olması, “özgünlük” diğer dillerden farklı olması, “duruluk” gereksiz sözcüğün bulunmaması demektir. Parçada “zenginlik” anlatılmaktadır.

Cevap: B

26. Cümlelerin “tam tersi” ifadesiyle bitmesi şiirde anlamın olması gerektiğine işarettir. Buna göre cümle D seçeneğiyle sürdürülemez.

Cevap: D

27. Örnek cümleye “şahsen” sözcüğü “kendim, bizzat” anlamları katmıştır. D seçeneği bu ifadeyi taşımaktadır.

Cevap: D

28. “için” edatı A, B, C seçeneklerine “uğruna” anlamı, D seçeneğine ise “sana, sana özgü, sana ait” anlamı katmıştır.

Cevap: D

29. Parçada sesinin kötü olduğunu bilen; ancak kendi sesine göre türküler, ezgiler keşfederek bunları güzel bir şekilde okuyup başarılı olmaya çalışan bir kişi tanıtılmaktadır. Parçada “sevdiği işte başarılı olmak”la ilgili bir söz yoktur.

Cevap: C

30. Bir cümlede iki olumsuz ifade olursa cümlelerin anlamı olumlu olur. Bu nedenle “söz etmez” olumsuz yargısından sonra “değil” olumsuz yargısının gelmesi anlamı olumlu kılmıştır.

Cevap: C

31. A’da “tahmin”, B’de “ihtimal”, D’de “koşul” anlamı vardır. C seçeneği ise “kesinlik” anlamındadır.

Cevap: C

32. Örnek cümle “şairlerini dilimizden düşürmezdik.” şeklinde sürdürülürse “o kişiden veya eserinden sürekli söz edildiği” anlamı kazanır.

Cevap: B

33. Parçada geçen “okurun gönlünü deneme yazarına açması” ifadesinden A’ya, “neşeli bir yolculuğa çıkarsınız” sözünden B’ye, “dostça konuşur sizle” sözünden C’ye ulaşılabilir. Ancak denemenin dost olmanın yollarını gösterdiğine dair bir yargı yoktur.

Cevap: D

34. Parçada geçen “çağımızın gereksinimlerine duyarlı olmak” sözünden A ve B’ye, “çevresinin sorunlarıyla yüklüdür” sözünden C’ye ulaşılabilir. Ancak çağdaş insanın karamsarlığıyla ilgilidir yargı yoktur.

Cevap: D

35. “dobra dobra” ikilemesi düşündüğünü, hissettiğini aklına geldiği gibi “sakınmadan, çekinmeden” söylediği anlamını taşır.

Cevap: A

36. 1., 2., 4. ve 5. cümlelerde bazı zamanlarda insanın kitap okumak istemediği, o anlarda insanın kendini kitaplara veremediği anlatılmaktadır. 3. cümle bu anlamların dışında olduğu için akışı bozmaktadır.

Cevap: B

37. “gelecek” sözcüğü “yıl” adını niteleyen bir ön ad görevindedir. D çeneğindeki “solmuş” sözcüğü “yaprak” adını niteleyen bir ön addır. (solmuş yaprak)

Cevap: D

38. Böbürlenlen bir ateş böceğinin B seçeneğini söylemesi beklenemez. Çünkü böyle bir durumda kendini güçsüz göstermiş olacaktır.

Cevap: B

39. “uymak” sözcüğü dörtlükte “kanmak, inanmak” anlamındadır. B seçeneğinde de bu anlamdadır. A’da “uyum sağlamak”, C’de “benzemek, örtüşmek”, D’de “uygun” anlamındadır.

Cevap: B

40. B, C, D seçeneklerinde mutluluğun insanın kendi çabalarıyla elde edebileceği anlatılırken A seçeneğinde mutluluk için bir elde etme çabası içinde olma anlamı yoktur.

Cevap: A

41. Parçada geçen “iklim Türkiye’yi ilgi çekecek bir ülke yapmaktadır.” sözünden A’ya, “turizm açısından eşsiz bir hazinedir.” sözünden C’ye, “eski uygarlıkların izleri bizim topraklarımızdadır.” sözünden D’ye ulaşabiliriz. Ancak B’deki yargıyı anlatan bir ifade yoktur.

Cevap: B

42. A seçeneğinde “okumak” ad eylemi, B’de “bakan” ortacı, C’de alıp ulcı (belirteç eylem) kullanılmıştır.

Cevap: D

43. “neden” sözcüğü A, B, D seçeneklerinde “sebeP”, C seçeneğinde “niçin” anlamındadır.

Cevap: C

44. “onu, herkesin, geniş” sözcüklerini çıkardığımızda anlam daralır. Çünkü cümlelerde onları karşılayabilecek başka sözcük yoktur. Ancak A’da “söyleyiverdi” sözü “birden” anlamı taşıdığı için bu sözcük çıkartılabilir.

Cevap: A

45. Parçada geçen “bağışlamak büyük insanlara özgüdüP.” sözünden A ve C’ye, “ilk işlem haksızlık yasalara karşı gelmez.” sözünden D’ye ulaşılabilir. Yasaların insan tabiatına uygunluğuyla ilgili bir ifade yoktur.

Cevap: B

46. Örnek cümlede kitabı okumak yerine aynı konuyu anlatan bir filme gitmenin kolay olduğu anlatıldığı için bu cümle A’daki sorunun karşılığıdır.

Cevap: A

47. İki deliye bir uslu koymuşlar: İki deliyi yola getirmek için akli başındaki bir kişiyi görevlendirmek.

İki el bir baş içindir: Tanrı insanlara başkalarına muhtaç olmadan yaşamaları için iki el vermiştir.

İki baş bir kazanda kaynamaz: Bir konuda aynı düşünceleri paylaşmayan insanların birlikte yaşamaları zordur.

İki karpuz bir koltuğa sığmaz: Bir kişi aynı anda iki önemli işi yapamaz.

Cevap: A

48. "gibi" edatı A ve C seçeneklerine "benzerlik", B seçeneğine "durum", D seçeneğine "zaman" anlamı katmıştır.

Cevap: D

49. A, B, D seçeneklerinde "inanamamasının, kuşların erken gelmesinin, çıkıp gelmesinin" nedenleri verilmemiştir. C'de ise başarılı olmasının nedeni arkadaşlarının yardımcı olması şeklinde bir anlam vardır.

Cevap: C

50. Dizelerde şair yârdan ayrı kaldığı için ona "özlem" duymaktadır. Ayrıca yârdan ayrı kaldığı için "üzüntü" içindedir. Onun ağladığını ya da güldüğünü bilmediği için "kaygı" içindedir. Ancak "kıskançlık" yoktur.

Cevap: D

51. "hep" sözcüğü A, C, D seçeneklerinde "sürekli", B seçeneğinde "hepsi" anlamındadır.

Cevap: B

52. "dar" sözcüğü örnek cümlede "genişliği az olan" anlamındadır. C seçeneği bunun karşıt anlamlısıdır. A'da geniş sözcüğü "ayrıntılı", B'de "çok", D'de ise "rahat" anlamındadır.

Cevap: C

53. C seçeneğinde adamın "çalışkan" olması olumlu, "huysuz" olması ise olumsuz özelliğidir.

Cevap: C

54. D seçeneğinde "getirmek" sözcüğü "sebepl olmak" anlamındadır. Yağmurun ortaya çıkmasına sebep olan bu bulutlardır.

Cevap: D

55. D seçeneğindeki "kırılmak" sözcüğü "darılmak" anlamı taşıdığı için mecaz anlamlıdır.

Cevap: D

56. B, C, D seçeneklerinde cümleler öğelerine doğru ayrılmıştır. A'da ise yanlıştır.

Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
Dolaylı Tümleç   Özne   Yüklem

Cevap: A

57. Devrik cümle, yüklem sonda olmadığı cümledir. "antika, çok ve bomboş" yüklemeleri sondadır. C'de ise "zor değil" yüklemi sonda değil.

Cevap: C

58. A'da "uyarı", B'de "küçümseme", C'de "kaygı", D'de "iddia" anlamı vardır.

Cevap: B

59. "ekin, gülün, oyun" sözcüklerindeki "-ın" ir çekim ekidir. "basın" sözcüğünde ise eylemden ad türeten yapım ekidir.

Cevap: C

60. "ne ... ne" bağlacı ve "değil" sözcüğü cümlelere (A, C, D) olumsuzluk anlamı katmıştır. B'de ise iki olumsuzluk bildiren sözcüğün yer alması (yok ve değil) anlamı olumlu kılmıştır.

Cevap: B

61. Parçada geçen "bir bir renkli çiçeği ben taşıdım", "benim sırtımda gitti, polen polen yaşam", "rençberin alnından harareti ben aldım" sözünden konuşurularının "rüzgâr" olduğunu anlıyoruz.

Cevap: D

62. C seçeneğinde “çizilmiş fotoğraf” yerine “çizilmiş resim” olması gerekirdi.

Cevap: C

63. “sen, geri, diğerlerinden” sözcükleri cümleden çıkarılırsa cümlenin anlamı bozulmaz; çünkü cümlede onları karşılayacak sözcükler var. “bari” sözcüğü çıkarılırsa daralma olur.

Cevap: C

64. 1., 3., 4. ve 5. cümlelerde dağlara ilkbaharın gelişi anlatılırken 2. cümlede rüzgâr anlatıldığı için bu cümle akışı bozmaktadır.

Cevap: A

65. Cümledeki boşluğa “Bir gerçek buldum.” getirilirse sınırsız gerçek olduğu ancak onun bunlardan yalnızca birini bulabildiği anlamı oluşur.

Cevap: D

66. A, B, C seçeneklerinde gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. (devre-dönem, koşul-şart, teşekkür-şükran) aynı anlamdadır.

Cevap: D

67. Araba vapurunun güvertesinde durmadan söyleniyordu.

Dolaylı Tümleç B. Tümleci Yüklem

Bindiğimiz dolmuş köprünün tam orta yerinde bozuldu.

Özne Dolaylı Tümleç Yüklem

Nasrettin Hoca'nın türbesi

Özne

Akşehir'in güneyindeki mezarlığın ortasındadır.

Yüklem

Tam kırk yıldır bu işi yapıyor.

Belirteç Tümleci B. Nesne Yüklem

Cevap: A

68. A seçeneğinde problemi çözmesinin şartı olarak biraz sakinleşmesi gösterilmiştir.

Cevap: A

69. Şiirde ağaç dostlarından ayrıldığı için “üzüntülü”, artık dallarında kuşlar olmadığından “özlem” içinde ve insanlara bunlar asebeb olduğu için “kırgın”dır. Ancak “pişmanlık” anlamı yoktur.

Cevap: A

70. Örnek cümlede sanata yıllarını vermesine karşılık mükemmele ulaşamadığını söylemesi yazarın “sanatta olgunluğa erişmenin zor olduğunu” düşündüğünü gösterir.

Cevap: A

71. Parçada geçen “kocaman göl” sözünden A'ya, “dağa tırmanmak gibi bir şey” sözünden C'ye, “dağların ortasında birdeniz” sözünden D'ye ulaşılabılır. Ancak derinliğine dair bir ifade yoktur.

Cevap: B

72. “bozulmak” sözcüğü “kırılmak” anlamında mecazlıdır. “Ankara” sözcüğünden ordaki insanlar kastedildiği için sözcük mecaz anlamlıdır. 1. ve 4. cümlelerde mecazlı sözcük yoktur.

Cevap: A

73. “-den” eki “ten”e dönerek ünsüz benzeşmesine uğramıştır. (gökten) “alın” sözcüğünde ünlü düşmesi (alnı) olmuştur. “pak alını” sözcükleri arasında ulama yapılabilir.

Cevap: A

74. A'da “beğenme”, C'de “şaşkınlık”, D'de “kararsızlık” anlamı vardır. B'de “yakınma” anlamı vardır.

Cevap: B

75. “çıkıncı, alınca, kırınca” sözcüklerindeki “-ınca” eki eylemden belirteç türeten bir sözcüktür. (çık-, al-, kır-) A'da ise “-ca” eki “kalın” adından ad türetmiştir.

Cevap: A

76. B seçeneğinde çocuğa meme vermelerinin koşulu olarak onun ağlaması gerektiği gösterilmiştir.

Cevap: B

77. Cümlelerin şu şekilde olması gerekir: (2-4-6-1-3-5) “Başkalarının düşüncelerini okuyarak nasıl öğreniyorsak aynı şeyleri dinleyerek de yapabiliriz.”

Cevap: C

78. A'da ilgeç yoktur. “kadar, için, gibi” sözcükleri ilgeçtir.

Cevap: A

79. “ağız ağıza vermek” deyimini “birlikte konuşmak”, “ağız birliği etmek” deyimini “bir konuyla ilgili aynı şeyleri söylemek”, “ağzı yanmak” deyimini ise “söylediği bir şeyden dolayı pişman olmak, akıllanmak” anlamındadır. “ağzına geleni söylemek” ise “çok güzel konuşmak” değil, sinirlenerek olumsuz sözler söylemek anlamındadır.

Cevap: C

1. yurt - taş - lık   tat - lı - cı - lar - da
Ad   Yapım   Yapım   Ad   Yapım   Yapım   Çekim   Çekim
kökü   eki   eki   kökü   eki   eki   eki   eki
gör - gü - süz - ce   bak - ıl - mış - tı
Eylem   Yapım   Yapım   Yapım   Eylem   Yapım   Çekim   Çekim
kökü   eki   eki   eki   kökü   eki   eki   eki

Cevap: A

81. Parçada aydın insanın liderlik özelliğiyle ilgili bir yargı yoktur. Parçada geçen “bilimsel dünya görüşünü benimsemesi” A'ya, “dünya görüşünün tutarlı olması C'ye, “bağnazlıktan uzak” olması D'ye ulaştırır.

Cevap: A

82. I. cümlede de/da bağlacı “eşitlik”, II.'ye “pekiştirme”, III. ve IV. cümlelere “şaşma” anlamı katmıştır.

Cevap: C

83. “için için” ikilemesi “saklı, gizli” anlamındadır. A seçeneğinde bu anlam (gizli gizli) vardır.

Cevap: A

84. Bütün sözcükler tür kayması yoluyla oluşmuştur. Ancak “imambayıldı, külbastı, gecekondu” sözcükleri adla eylemin birleşmesinden oluşurken “kaptıkaçtı” eylemle eylemin birleşmesiyle oluşmuştur.

Cevap: D

85. A seçeneğinde sanki “yorgun ve sinirli araba”ymış gibi bir anlam oluşmaktadır. Cümlelerin “Arabayı yorgun ve sinirli kullanmak tehlikelidir.” şeklinde düzeltilmesi gerekir.

Cevap: A

86. Parçada insanın duygularını anlatan yapıtların zamanın okuyucularınca beğenilmese bile yok edilmemesi gerektiği anlatılıyor. A seçeneği de bu yargıyı içermektedir.

Cevap: A

87. Şair dördlükte, sanatçıların yazdıklarına ilgisiz kâlanların da olabileceğini ancak sanatçıların mutlaka birileri tarafından okunacağını ve yazmaktan vazgeçmemesi gerektiği anlatılıyor. C seçeneği de bu doğrultudadır.

Cevap: C

88. Parçada dil, bir ulusun düşüncelerini, duygularını dolayısıyla kültürünü sonraki kuşaklara aktaran bir unsur olarak anlatılmıştır.

Cevap: D

89. Parçada okuma insanlığa faydalar sağlayabilecek bir araç (B) olarak gösterilmiştir. Tarih kitaplarının insanlığa ışık tutması (A), ahlaki eserlerin insanları etkilemesi gerektiği (D) anlatılmıştır. Ancak okumayanların ahlaklı olmayacağına dair bir ibare yoktur.

Cevap: C

90. Dizelerde geçen “benden hiçbir şey sorulmasın” sözünden A’ya, “haberim yok olan bitenden” sözünden B’ye, “sattı bana çocukluğumu” sözünden C’ye ulaşılabilir. Ancak çocukların sorunlarına çözüm bulmakla ilgili bir yargı yoktur.

Cevap: C

91. “milletin kendi-si” tamlayan ve tamlanan ekini almış bir belirtili ad tamlamasıdır.

Cevap: D

92. Ek eylemin olumlu şekli “-idi, -imiş ve -dır” ekleriyle kurulur. Olumsuz ise “değil” sözcüğüyle oluşturulur.

Cevap: C